

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»
ФАКУЛЬТЕТ ГУМАНІТАРНИХ НАУК
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

ГІССЕНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮСТУСА ЛІБІХА
ІНСТИТУТ СЛАВІСТИКИ

ВАРШАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
КАФЕДРА УКРАЇНІСТИКИ

ПРОГРАМА

Міжнародної наукової конференції на пошану професора Лариси Масенко «ФІЛОЛОГІЯ НА ЗАХИСТІ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ»

16–17 листопада 2022 р.

Щиро вітаємо учасників Міжнародної наукової конференції на пошану професора Лариси Масенко «ФІЛОЛОГІЯ НА ЗАХИСТІ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ»!

16–17 листопада 2022 р.

**КИЇВ
2022**

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голови оргкомітету

Василь Ожоган – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови, віцепрезидент Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Україна)

Павло Гриценко – доктор філологічних наук, професор, директор Інституту української мови НАН України (Україна)

Секретар оргкомітету

Інна Ренчка – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Україна)

Члени оргкомітету

Наталія Ясакова – доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Україна)

Світлана Романюк – доктор габілітований, професор кафедри українистики Варшавського університету (Республіка Польща)

Надія Кісс – кандидат філологічних наук, науковий співробітник Гіссенського університету імені Юстуса Лібіха (Німеччина)

Людмила Підкуймуха – кандидат філологічних наук, науковий співробітник Гіссенського університету імені Юстуса Лібіха (Німеччина)

Людмила Дика – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Україна)

Наталя Кобченко – доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Україна)

Ганна Куцак – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Україна)

Олена Кадочнікова – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Україна)

Олена Лаврінець – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Україна)

Оксана Павленко – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Україна)

ПЛАН РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Національний університет «Києво-Могилянська академія»

16 листопада 2022 року, середа

Реєстрація учасників конференції:

9:45 – 10:00

<https://us02web.zoom.us/j/82151216115?pwd=ZmhpY2lGbHJXZHZiUFNkUXBDeTBWQT09>

Ідентифікатор конференції: 821 5121 6115

Код доступу: 537251

Пленарне засідання:

10:00 – 15:00

<https://us02web.zoom.us/j/82151216115?pwd=ZmhpY2lGbHJXZHZiUFNkUXBDeTBWQT09>

Ідентифікатор конференції: 821 5121 6115

Код доступу: 537251

17 листопада 2022 року, четвер

Робота секційних засідань

10:00 – 14:00

Секція 1

<https://us02web.zoom.us/j/81059831533?pwd=TGpMcjUOUlVZi9rdCtmZUllcHM5UT09>

Ідентифікатор конференції: 810 5983 1533

Код доступу: 508538

Секція 2

<https://us02web.zoom.us/j/82151216115?pwd=ZmhpY2lGbHJXZHZiUFNkUXBDeTBWQT09>

Ідентифікатор конференції: 821 5121 6115

Код доступу: 537251

Регламент виступів на конференції:

Доповідь на пленарному засіданні – до 20 хвилин.

Доповідь на секційному засіданні – до 15 хвилин.

Участь у дискусії та обговоренні – до 5 хвилин.

Робочі мови: *українська, англійська.*

16 листопада 2022, 10:00 – 15:00 | ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Засідання на платформі Zoom

<https://us02web.zoom.us/j/82151216115?pwd=ZmhpY2lGbHJXZHZiUFNkUXBDeTBWQT09>

Ідентифікатор конференції: 821 5121 6115

Код доступу: 537251

Модератори:

Наталія Ясакова, доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Україна)

Людмила Дика, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Україна)

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО

Василь Ожоган, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови, віцепрезидент Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Україна)

Павло Гриценко, доктор філологічних наук, професор, директор Інституту української мови НАН України (Україна)

Юліане Бестерс-Дільгер, доктор габілітований, професор у відставці, Фрайбурзький університет імені Альбрехта Людвіга (Німеччина)

ДОПОВІДІ

Павло Гриценко, доктор філологічних наук, професор, директор Інституту української мови НАН України (Україна)

Простір у системі координат опису української мови

Моніка Вінгендер, доктор габілітований, професор Інституту славістики, директор Гіссенського центру східноєвропейських досліджень Гіссенського університету імені Юстуса Лібіха (Німеччина)

Linguistic conflict research: developing a multifactorial language conflict model

Галина Шумицька, доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри соціології та соціальної роботи ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Україна)

Соціокомунікативний дискурс Лариси Масенко на захисті інтересів Української держави

Світлана Романюк, доктор габілітований, професор кафедри українистики Варшавського університету (Республіка Польща)

Доробок професора Лариси Масенко на заняттях із соціолінгвістики для студентів українистики Варшавського університету (у перспективі подальших студентських досліджень)

Пилип Селігей, доктор філологічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу слов'янських мов Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України (Україна)

Комунікативна потужність української мови як параметр її життєстійкості

Ірина Фаріон, доктор філологічних наук, доцент, професор катедри української мови Національного університету «Львівська політехніка» (Україна)

Англійзація замість московізації, або Нове вино в старих міхах

Міхаель Мозер, доктор габілітований, професор Інституту славистики Віденського університету (Австрія)

Українська мова в тимчасово окупованих територіях

Світлана Соколова, доктор філологічних наук, професор, провідний науковий співробітник відділу стилістики, культури мови та соціолінгвістики Інституту української мови НАН України (Україна)

Мовна поведінка українців на тлі повномасштабної війни: тенденції змін

Лада Біланюк, PhD з антропології, професор антропології, професор факультету антропології, Вашингтонський університет (Сіетл, США)

Мова відеозвернень і відеорепортажів у час війни

Людмила Ткач, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Україна)

Ознаки української ідентичності в рекламному дискурсі кінця XIX – першої половини XX ст.

Артур Брацкі, доктор габілітований, професор Гданського університету (Республіка Польща)

Сьогодення у дзеркалі мови – польський і український виміри

Олександр Скопненко, кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник, заступник директора з наукової роботи Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України (Україна)

Білоруська мова в освітній нараді сучасної Білорусі: український погляд

Орися Демська, доктор філологічних наук, професор, Національний університет «Києво-Могилянська академія» (Україна)

Дорогою мови з Бад Емса до Страсбурга

Юрій Шевчук, кандидат філологічних наук, старший лектор української мови, факультет слов'янських мов та Інститут Гаримана Колумбійського університету (Нью-Йорк, США)

Англійські запозичення в українській мові останніх років і проблема культурної вторинності

Томас Дайбер, доктор габілітований, професор слов'янського мовознавства і культурології Гіссенського університету імені Юстуса Лібіха (Німеччина)

Oath as speech act

СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ

17 листопада 2022, 10:00 | СЕКЦІЯ 1

Засідання на платформі Zoom

<https://us02web.zoom.us/j/81059831533?pwd=TGpMcjUOUlVZi9rdCtmZUllcHM5UT09>

Ідентифікатор конференції : 810 5983 1533

Код доступу: 508538

Модератори:

Надія Кісс, кандидат філологічних наук, науковий співробітник Гіссенського університету імені Юстуса Лібіха (Німеччина)

Інна Ренчка, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Україна)

ДОПОВІДІ

Світлана Харченко, доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри журналістики та мовної комунікації Національного університету біоресурсів і природокористування України (Україна)

Мовні грані української національної ідентичності в працях Лариси Масенко

Надія Кісс, кандидат філологічних наук, науковий співробітник Гіссенського університету імені Юстуса Лібіха (Німеччина);

Галина Шумицька, доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри соціології та соціальної роботи ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Україна)

Соціолінгвістичний метод мовної біографії та практика його застосування на Закарпатті

Наталя Кобченко, доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Україна)

Репрезентація канонізованих теорій у лінгводидактичному дискурсі радянського періоду: тактики опору

Тетяна Гуцуляк, доктор філологічних наук, доцент, доцент кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Україна)

Динаміка асоціативно-образного сприйняття бандерівців: від часів мови радянського тоталітаризму до сьогодення

Людмила Підкуймуха, кандидат філологічних наук, науковий співробітник Гіссенського університету імені Юстуса Лібіха (Німеччина)

Статус російської мови в побудові «русского міра»: офіційно-діловий рівень

Інна Ренчка, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Україна)

Процеси деколонізації та формування української національної ідентичності в сучасній українській лексикографії

Ірина Брага, кандидат філологічних наук, доцент, старший науковий співробітник Інституту української мови НАН України (Україна)

Автокорекція як маркер етномовної ідентичності білінгвів

Людмила Кравченко, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови та прикладної лінгвістики Науково-навчального інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Україна);

Христина Петрів, кандидат філологічних наук, асистент кафедри германських та слов'янських мов і літератур Університету штату Пенсільванія (США)

Утвердження національної ідентичності в сучасних перейменуваннях (на матеріалі українського урбанонімікону)

Павло Левчук, доктор гуманітарних наук в дисципліні мовознавство, ад'юнкт Інституту славістики Польської академії наук (Республіка Польща)

Емоційне ставлення до мов у ситуації білінгвізму та багатомовності

Василь Шаркань, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики Ужгородського національного університету (Україна)

Актуалізація питання про українську національну ідентичність у медіа після повномасштабного нападу Росії на Україну

Олена Доценко, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Україна)

Законодавче регулювання функціонування мов національних та етнічних меншин в Україні

Марина Гонтар, кандидат філологічних наук, молодший науковий співробітник Інституту української мови НАН України (Україна)

Мовна ситуація у сфері обслуговування: зміни під час війни

Олена Кадочнікова, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Україна)

Як мовці орієнтуються у графічному просторі сучасного Києва?

Іванна Цар, кандидат філологічних наук, науковий співробітник Інституту української мови НАН України (Україна)

Перехід молоді на українську: причини, труднощі, мета

Наталя Матвеева, доктор філософії зі спеціальності «Філологія», асистент кафедри української мови та методики її навчання Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка, молодший науковий співробітник відділу стилістики, культури мови і соціолінгвістики Інституту української мови НАН України (Україна)

Особливості білінгвальних практик жителів Києва й Тернополя

Олена Пелехата, кандидат філологічних наук, доцент кафедри слов'янських мов Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Україна)

Управління мовою та мовні ідеології на українсько-польському пограниччі

Ірина Ярошевич, кандидат філологічних наук, доцент кафедри бізнес-лінгвістики ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» (Україна)

Соціолінгвістичні аспекти вивчення явища морфологічної інтерференції

17 листопада 2022, 10:00 | СЕКЦІЯ 2

Засідання на платформі Zoom

<https://us02web.zoom.us/j/82151216115?pwd=ZmhpY2lGbHJXZHZiUFNkUXBDeTBWQT09>

Ідентифікатор конференції: 821 5121 6115

Код доступу: 537251

Модератори:

Оксана Ніка, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови та прикладної лінгвістики Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Україна)

Ірина Процик, доктор філологічних наук, доцент, доцент Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського (Україна)

ДОПОВІДІ

Маргарита Жуйкова, доктор філологічних наук, професор, професор Волинського національного університету імені Лесі Українки (Україна)

МИ vs. Я і ТИ: групова та індивідуальна ідентичність у драмах Лесі Українки

Сергій Кривенко, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови, літератури та культури Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Україна)

Творчість Лесі Українки у працях Лариси Масенко: досвід реценції

Світлана Богдан, кандидат філологічних наук, професор, професор, завідувач кафедри історії та культури української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки (Україна)

Ольга Драгоманова-Косач і мовні проблеми в Україні початку ХХ ст.

Оксана Калиновська, старший викладач кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Україна)

Лицарський лексикон як складова ідіостилю Лесі Українки

Оксана Ніка, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови та прикладної лінгвістики Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Україна)

Лектура Києво-Могилянської академії та інтертекст українських авторів 17 ст.

Ірина Процик, доктор філологічних наук, доцент, доцент Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського (Україна)

Мій сусід Газ та інші львівці, або прізвиська футболістів львівських “Карпат”

Наталія Ясакова, доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Україна)

Радянський колоніалізм, українська лексикографія і семантика прикметників

Марія Личук, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри романо-германських мов і перекладу Національного університету біоресурсів і природокористування України (Україна)

Професійний профіль перекладача та вектори наукової дискурсології

Тетяна Громко, доктор філологічних наук, доцент, доцент кафедри української філології та журналістики Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка (Україна)

Моноговірковий тезаурус – нова лінгвографічна технологія дескрибування мовної системи

Людмила Дика, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Україна)

Національно маркована лексика в «Записках о Южной Руси» Пантелеймона Куліша

Олена Лаврінець, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Україна)

Суб’єктна синтаксема в пасивних конструкціях (на матеріалі Біблії в перекладі Філарета)

Любомир Сегін, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Україна)

Інтерактивна карта мікротопонімів села Великі Дідушичі Стрийського району Львівської області

Олена Синчак, кандидат філологічних наук, керівник бакалаврської програми з філології Українського католицького університету (Україна)

Лексикографічний опис фемінітивів: від викликів до можливостей

Оксана Павленко, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Україна)

Мовні засоби творення комічного в медіапросторі періоду повномасштабної війни

Наталія П'яст, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри філології і гуманітарних наук КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти» (Україна)

Неологізми періоду воєнного стану в Україні

Світлана Ковтюх, кандидат філологічних наук, професор, професор кафедри української філології та журналістики Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка (Україна)

Правила вживання апострофа як віддзеркалення української мовної ідентичності

Ганна Куцак, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Україна)

Відтворення сьогодення в номінативних одиницях: ономасіологічний аспект

Анастасія Онатій, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Україна)

Мовне портретування світу в підручниках з української мови кінця ХХ століття

Ольга Кирилюк, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української філології та журналістики Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка (Україна)

Маніпулятивна роль евфемізмів у наративах про російсько-українську війну

Олена Тодор, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Україна);

Наталія Тома, кандидат філологічних наук, доцент кафедри загального та слов'янського мовознавства Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Україна)

Специфіка лексико-семантичних відношень української термінології соцроботи і соціології